

małopolska nieoczywista

MAŁOPOLSKA

Wśród skał i legend

Lasy i doliny Małopolski

średnia
medium

12
km

6:00
h

Trasa tej wycieczki została wytyczona mało znanymi ścieżkami Tenczyńskiego Parku Krajoznawczego, a zarazem przez wiele interesujących miejsc.

Właściwie nie oddalając się zbyt od granic Krakowa zobaczymy zarówno zabytki i pomniki historii, jak również piękno przyrody. Czekają na nas kościół, doliny z wyniosłymi skałami o zagadkowych nazwach, stawy, leśne ścieżki, wywierzyska.

To wszystko okraszone kilkoma legendami i tak blisko Krakowa. W zasięgu ręki, a właściwie w zasięgu naszych nóg!

Start
Morawica
Krzyżówka
przystanek KMK

Meta:
Szczyglice
przystanek KMK

Wycieczkę zaczynamy w **Morawicy**, na przystanku autobusowym, skąd idziemy pod **kościół pw. Św. Bartłomieja Apostoła**. Ten obecny został wybudowany w XVIII w., jednak ma starszą historię. Na pobliskim **cmentarzu** znajduje się **grób kapitana Mieczysława Medveckiego**. **Czarnym szlakiem** dochodzimy do zalesionej części **Doliny Aleksandrowickiej**, której dnem płynie **potok Aleksandrówka**. Zasila on dwa **stawy rybne** u jej wylotu. Nieco dalej opuszczamy dolinę i skręcamy **w lewo** na ścieżkę, którą wspinamy się zboczem na grzbiet, po drodze mijając **wapienne skałki** „**Podskale**”, „**Głowa Słonia**”, a następnie „**Krzywy Sąd**”, z której roztacza się **widok** na dolną część doliny, lotnisko w Balicach, Opactwo Kamedułów na Bielanach, a nawet na wzniesienia Beskidu Makowskiego. Schodzimy dosyć stromą ścieżką do głównej drogi, gdzie spotykamy głąz z informacją o poprowadzonym **szlaku edukacyjnym**. Jest to zarazem miejsce, gdzie kończy się Dolina Aleksandrowicka, **P** z **parkingiem** i z wiatami dla turystów. Przechodzimy przez drogę i ścieżką pomiędzy boiskiem piłkarskim a innymi obiektami sportowymi Klubu Sportowego „Topór” przechodzimy na przeciwległe zbocze. Stromą ścieżką podchodzimy do ostatniej stacji **Drogi Krzyżowej**. Idziemy dalej zalesionym zboczem, wzdłuż Drogi Krzyżowej i dochodzimy do **czarnego szlaku**, gdzie znowu roztacza się **rozległy widok**. Skręcamy **w lewo** i starą drogą, wytyczoną dolinką pomiędzy zboczami wychodzimy na wzniesienie **Pękacz** (310 m n.p.m.). Przechodzimy przez drogę – obok na skraju lasu rośnie **dąb - pomnik przyrody**, którego wiek określany jest na około 600 lat. Dalej **czarnym szlakiem**, skrajem lasu, wzdłuż drogi w kierunku Burowa, po około 200 m skręcamy **w lewo** i wchodzimy do **wąwozu Zbrza**. Górna część dna wąwozu bywa błotnista, ale można obejść zboczem. Dochodzimy do **niebieskiego szlaku**, którym idąc **w prawo**, wychodzimy z wąwozu, a dalej do **czerwonego szlaku rowerowego**, skręcamy **w prawo** i idziemy nim do byłej **gajówki Grzybów**, z miejscem do odpoczynku. Opuszczamy szlak rowerowy i schodzimy **w lewo**. Dochodzimy do **skrzyżowania** zwanego „**siedem dróg**”, z charakterystycznymi skałkami. To początek Doliny Grzybowskiej. Skręcamy **w prawo** i **ścieżką edukacyjną** dochodzimy do **wywierzyska „Studzienki”** – głównego źródła potoku płynącego przez Dolinę Grzybowską. Dalej asfaltową dróżką schodzimy do parkingu obok byłej restauracji przy końcu doliny. Skręcając w lewo, przez skrzyżowanie z nowo wybudowaną drogą dochodzimy do **Rezerwatu „Skała Kmity”**. **Żółtym szlakiem** wychodzimy na **szczyt „Skały Kmity”**. Mamy stąd **rozległy widok** na przełom rzeki Rudawy, Błonia Zabierzowskie, Skałę Bonerówny. Na szczycie znajduje się **stalowy krzyż**, postawiony w 1910 r. dla uczczenia 600-lecia bitwy pod Grunwaldem. Schodzimy nie oznakowaną ścieżką w kierunku Zabierzowa, obok restauracji „Rogate Ranczo”. W pobliżu znajduje się **przystanek autobusowy**, na którym kończymy naszą wycieczkę.

Skała Kmity, widoczna od strony Przełomu Rudawy

Warto zobaczyć:

Kościół św. Bartłomieja Apostoła w Morawicy to rzymskokatolicki kościół zbudowany w 1748 r. na fundamentach dawnego zamku Toporczyków-Tęczyńskich, wg projektu Franciszka Placidi'ego. Konsekrowany został w 1755 r. przez bp Andrzeja Stanisława Załuskiego. Pod zamkiem były piwnice (częściowo istniejące do dzisiaj pod plebanią), a według legendy pod zamkiem były również tunele „ucieczkowe” - jeden z nich miał prowadzić aż do zamku „Tenczyn” w Rudnie. Na szczególną uwagę zasługują znajdujące się obok kościoła: murowana dzwonnica, budynek plebanii, wzgórze kościelne oraz kaplica rodziny Szybalskich z XIX w.. Obok, na cmentarzu znajduje się m.in. kaplica Radziwiłłów z XIX w. oraz grób kapitana Mieczysława Medweckiego - pierwszego polskiego lotnika, który zginął 1 września 1939 r. zestrzelony w czasie startu z lotniska w Balicach do walki z nadlatującymi niemieckimi bombowcami.

Dolina Aleksandrowicka to niewielka, ok. 3 kilometrowa dolina, przecinająca Garb Tęczyński w okolicach Aleksandrowic. Przez jej płaskie szerokie dno prowadzi droga z Aleksandrowic do Kleszczowa. W wylocie doliny znajdują się dwa stawy, a nieco dalej stadion Klubu Sportowego „Topór”. Nad doliną górują wapienne, kilkudziesięciometrowe skały: *Podskale, Głowa Słowa i Krzywy Sąd*. Z tą ostatnią związana jest legenda. Skałki te są atrakcyjnymi obiektami dla miłośników wspinaczki.

Skałki „Krzywy Sąd” – jej nazwa wzięła się z legendy mówiącej o niesłusznie wydanym wyroku przez komesa Mateusza (właściciela zamku w Morawicy), skazującym Jego Giermka na śmierć poprzez zrzucenie z tej skały. Jak się później okazało, głównym „winowajcą” tej tragedii był zwierz rosomak, który nie dosyć, że uciekał to jeszcze schował się w niewłaściwej pieczarze, w której był też ukryty skarb.

Wąwóz Zbrza to leśny wąwóz w Lesie Zabierzowskim na Garbie Tęczyńskim. Znajduje się na terenie Tęczyńskiego Parku Krajobrazowego, a jego południowa część łączy się z Doliną Aleksandrowicką. Charakteryzują go strome ściany, powstałe z drobnoziarnistej pylistej skały lessowej, gęsto porośnięte drzewami. Podobne wąwozy lessowe są np. koło Sandomierza. Wśród tych drzew wytrwane oko turysty może dostrzec wapienne skałki o nazwach: *Zbrza, Gruba Zbrza, Drobna Zbrza*.

Rezerwat „Skała Kmity” to stroma, wysoka na ok. 25 metrów, o niemal pionowych ścianach i owiana tragiczną legendą o nieszczęśliwej miłości wapienna skała. Porośnięta jest roślinnością naskalną, a na jej zboczach wryte są historyczne napisy. Znajduje się na pięknym widokowo i ciekawym pod względem budowy geologicznej obszarze Tęczyńskiego Parku Krajobrazowego, w miejscu, gdzie Rudawa przecina Garb Tęczyński. W celu ochrony naturalnego krajobrazu, a także naskalnej roślinności i lasu w 1959 r. utworzono tutaj na obszarze 19,36 ha rezerwat przyrody „Skała Kmity”. Występuje w nim m.in. 18 gatunków roślin chronionych, m.in. *tojad mołdawski, kruszczyk siny, rojownik pospolity, ciemiężycza zielona*. Na szczycie skały znajduje się stalowy krzyż postawiony przez mieszkańców Zabierzowa w 1910 r., dla uczczenia 600-lecia bitwy pod Grunwaldem oraz tablica z legendą o tragedii zakończonej nieszczęśliwej miłości Stanisława Kmity i Olimpii Bonerówny.

Widok na stawy w Dolinie Aleksandrowickiej

Informacje praktyczne

Czas trwania i stopień trudności wycieczki

Proponowana wycieczka według przedstawionego programu, łącznie ze zwiedzaniem Morawicy zajmie około 6 godzin. Długość całej trasy to około 12 km. Szlaki są dobrze oznaczone, przebiegają widocznymi ścieżkami i drogami.

Polecamy zaopatrzyć się w mapę turystyczną, np. „Dolinki Podkrakowskie” wyd. „Compass”, w skali 1:25 000.

Gdzie coś kupić i zjeść?

Morawica

W pobliżu początku naszej wycieczki znajduje się stacja benzynowa oraz sklep spożywczy, w którym można zaopatrzyć się w podstawowe produkty na drogę.

Zabierzów

Na zakończenie wycieczki można skorzystać z oferty restauracji znajdującej się nieopodal „Skały Kmity”. Dla dzieci atrakcją będą znajdujące się tam zwierzęta gospodarskie i nie tylko.

Bezpieczeństwo

Komisariat Policji

Zabierzów, ul. Sportowa 1, tel. 12 25 80 350

Ośrodek Zdrowia

Morawica 13, tel. 12 285 64 50, 507 007 231

112 / 999

998

997

601 100 300

Opracowanie merytoryczne:

Józef Sacha

Opracowanie graficzne (skład):

Drukarnia ONE PRINT Kłaj

Redakcja i korekta:

Kamil Barwacz

Zdjęcia:

Maria Lappe

Informacje praktyczne:

stan na grudzień 2020 r.

Wydawca:

Oddział Krakowski PTTK im. Ks. Karola Wojtyły
KOŁO GRODZKIE PTTK im. Ludomira Sawickiego
ul. Zyblikiewicza 2B, 31-029 Kraków

www.krakow.pttk.pl www.kologrodzkie.pl

Wydanie I, Kraków 2020 r.

Przewodnik powstał w wyniku realizacji zadania publicznego pn. „48. edycja akcji „Nie siedź w domu – idź na wycieczkę - w roku 70-lecia PTTK. Małopolska nieoczywista. Odkryjmy Małopolskę na nowo!”.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert z turystyki pn. „Małopolska Gościenna”.

Projekt zrealizowany przy wsparciu finansowym Powiatu Krakowskiego.

Patronat honorowy:

Pan Witold Kozłowski,
Marszałek Województwa Małopolskiego
Małopolska Organizacja Turystyczna

Patronat medialny:

Gazeta Krakowska